

क्र. नं. १६

क्र. नं. १६

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ घुळें.

— हस्त लिखित ग्रंथ संग्रहः—

ग्रंथ क्रमांक

५१६ (१८)

ग्रंथ नाम

रुक्मिणी स्वयंवर.

विषय

मराठी काव्य.

(1)

- ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो ॥
॥ नमः शिखाने स्वराय नमः ॥ ॐ नमो जीश्रीकृष्णना ॥
॥ थागणेश सरस्वती गामे धरीता तुंची तुंकुळ देवता ॥
॥ कवण आतां प्रार्थुमीं ॥ तुंची आखील आवघें जन ॥
॥ सहजगुरु तुजे नार्दित ॥ लडकथे सीला वीसी मन ॥
॥ नीजामगुण गावया ॥ २ ॥ ऐकतां श्रीसुख कथा श्रवण ॥
॥ तैणें चीं त द्रुत्ति वेधीळी जाण ॥ कम किमिं आखंड ॥

१) पण ॥ लागले ध्यानभीमकीसी ॥ ३ ॥ शुक यौगींद्र प्र
२) ती ॥ प्रश्नकेला परीक्षिती ॥ भीमकीहरणश्रीपती ॥
३) कायनीमीत्यपैकेले ॥ कां करीतो सी म्हणसी प्रश्न ॥
४) तरीमीयेरक जाण ॥ विदुसकथां मंत श्रवण ॥ तें
५) जीवनमजतुसे ॥ ५ ॥ वीशेषहं श्रीलक्ष्मणेरी ॥
६) तुसेनी शुकमुखेनी पवीत्र ॥ श्रवण करीतां मासे ॥

(2A)

१। श्रोत्र॥ आधी का अधी कजु के ले॥ धी इतर॥
२। कथान के फु डी॥ नीयनुतनई ची गो डी॥ से उं॥
३। जाणति आव डी॥ ते पराय स्थ डी पावले॥ ७॥ दे॥
४। खोन प्रश्नांचा आदर॥ ककथे सी जाला सा॥
५। दर॥ कैसे वचेन बोली॥ गंभीर॥ छपा आ पार॥
६। रायाचि॥ ८॥ ऐक बापा पसीक्षीती॥ तुंतवसु खाचि॥
७। सुख मोती॥ भीमकी पाणी ग्रहण खीती॥ यथा

११ नीगुतीसांगेन ॥१॥ आगावसुदेवाचीयेतपत्रा ॥

११ ली ॥ श्रीलक्ष्मदेवकीउदरायेती ॥ लक्ष्मचीयलक्ष्म ॥

११ शक्ती ॥ जालीउतरतीभ्रमंडली ॥ ११॥ कनकासवे ॥

११ जैसिकांती ॥ सुयसिबेजेसीदीली ॥ तैसीआव ॥

११ तरलीलक्ष्मशक्ती ॥ वेदभेदीसीरुक्मीणी ॥ १११ ॥

११ जैसामुक्तीमंतवीवेकु ॥ तैसाजाणराजाभीमकु ॥

॥ सहाथीला अती सावीकु ॥ नीळकु रोभत ॥
॥ १२ ॥ श्रद्धापती शुद्धमती ॥ जाली गभतिंधरीती ॥
॥ तेथे जे नमली छत्राती ॥ यीशती रक्मीणी ॥ १३ ॥
॥ नववीधाते चीनवमा ॥ सगला भसि भरले पुण हीवा ॥
॥ स ॥ सांग जे नमली रप ॥ नववीधान रक्मीणी ॥
॥ १४ ॥ पांचा वीशयांचे सेवटी ॥ सुद्धी उपजे जे वी ॥
॥ गोमटी ॥ तैसी पांचा हीधा कुटी ॥ जाली गोरटी ॥

१। रूमीणी ॥ १५ ॥ स्वरूपरूपे आती सुंदर ॥ लावण्ये ॥
२। गुणगुणगंभीर ॥ दीवसं दीवसी जाली थोर ॥ व ॥
३। रूची चारं रायासी ॥ १६ ॥ तेथे कीर्तीनामां ब्राह्मण ॥
४। रायापासी आला जाया ॥ ते गंके ले श्री हृदय ॥
५। कीर्तनी ॥ तेथे तनु मन वेधने ॥ १७ ॥ जैहूनी ॥
६। जंमळिकुसी ॥ तेहूनी आवडे रायासि ॥ आमा ॥

॥ न्यकरनीपांचासीं ॥ तेचीयेकीपठीथंती ॥ १८ ॥
॥ बैसळीहोतीसयांपासीं ॥ सादरदेखोनींभीम ॥
॥ कीसी ॥ मगवणीलेछक्रपासी ॥ चीह्यरूपेंसीं ॥
॥ साकार ॥ १९ ॥ जोनीर्गुणनींकार ॥ नीःष्कर्म ॥
॥ आणीनीरोपचार ॥ तेजालाजीसाकार ॥ लि ॥
॥ लावीग्रंहीश्रीछक्र ॥ २० ॥ अतीसुरंगचरणतळें ॥
॥ उपमेकठीणरातोसळें ॥ बाळसुयचिनीउजाळें ॥

१। तैसीकवळेटांचाचीं।२१। ध्वजत्रयअंकुशरेखा॥

१। चरणीचींसासुद्रीकेंदेखा॥ नवणवेतीसहश्रमुखां॥

१। ब्रह्मांदीकाआलक्ष।२२। वीकुनींद्रिनीळकीळीं॥

१। वोतीळीछतनुंसांवळीं॥ पाउळेंसकुमारकोवळीं॥

१। घाटींनीळीदोहीभागीं॥२३। सुनीळनभाचीयाक॥

१। कीका॥ तैस्याआंगोळीयादेखा॥ वरीनखेंया॥

॥ चंद्ररेखा ॥ चरणीपीयूश्यानुब्धन्या ॥ २१ ॥ सां ॥
॥ उनीकठीण वाचेंडीभ ॥ सचेतनमगरजस्तंभ ॥
॥ तैसे चरण जीस्वरंभ ॥ छछ शरीरी शोभती ॥ २५ ॥
॥ छछ आंगा जउडेपण ॥ विजुनी स्फुट जाले चोगुण ॥
॥ वीसरळी आत्मज्ञान जाण ॥ पीतांबरपण कासेसी ॥
॥ २६ ॥ छछ चरणाचेनी भुषणें ॥ वाकीने वेदासी आ ॥
॥ जीळें उणें ॥ तंतबंधरं नीटे वीळें मौन्य ॥ छछ ॥

१। कीर्तनहें गर्जे ॥२७॥ सोहं भावाचे नीगंजरे ॥

१। चेरणीं गर्जतीनेपुटे ॥ मसुक्षाचे मननीहसुरे ॥

१। याचें ईरेकरीतुसगरे ॥ तोडरगर्जेकवणेमा ॥

१। नीं ॥ जंममरणहरीचे ॥ नाहीं उपासकाला ॥

१। गुनीं ॥ संकल्पवीकडुगेलीयां ॥२९॥ अनंतर ॥

१। पनाकळेवेदीं ॥ तेअकळीजेजेवीसदुधी ॥ते ॥

॥ सी मेखळा माजमधी ॥ ची हुं न संधी जडली असे ॥३०॥

॥ स्वपद पावलीया पाठी ॥ जेवीं कां व्रती होय उफरा टी ॥

॥ तैस्या किंकिनी क्षुद्रुष्टिका ॥ आधो मुख मेखळा ॥

॥ आती शक्रे सिमानु सापण ॥ हाता आभीमानपेच्या ॥

॥ नना ॥ देवो निकुंम मध्यरचना ॥ लज्जाराणा तो ॥

॥ गेअं ३ ॥ पाहाकयाकृंम मध्यरचना ॥ चिभी चिळे ॥

॥ पेजाली ज्ञाणा ॥ साडोनि आंगीच्या आभीमाना ॥ मे ॥

॥ खळे खेवणा स्वयजडले ॥ नाभी सी नाभी ता देउनि ॥

6A)

॥ राखीला विधाता ॥ तेथिचा पार पाहता ॥ पोविधाता ॥

॥ नेणेचि ॥ ३३ ॥ म्हणानि पदमनामीनाभा ॥ उदरीभेजे ॥

॥ कससाटवा ॥ जेविजागारा माजीठेवा ॥ तरगाचा ॥

॥ केकेला ॥ ३४ ॥ सगरी उदरीची नवाळी ॥ तेंसीउद ॥

॥ रीत्रिगुण त्रिकेळी ॥ वसुधैकुर्वीतोमावळी ॥ वहीसु ॥

॥ खाकाळीया ॥ ३५ ॥ नकळे हृदईचे महिमाने ॥

॥ उपनिशधा पडीजेमोव्यु ॥ तेथेविसरजेसज्जन ॥

१) देहाभिमानसांडुनीयां ॥ ३७ ॥ शून्यसारं निनी ॥
२) नावकास ॥ तेची छछ दृद सावकाश ॥ संतीके ला ॥
३) रहीवांस ॥ व्रती शून्य होउनी ॥ ३८ ॥ तीये पदी जेस ॥
४) लीन ॥ तेची पदक जडी न राण ॥ मुक्तमोती लंग ॥
५) संपूर्ण ॥ गुण वीण लेई ॥ ३९ ॥ शान वैराग्य ॥
६) सुक्ती संपुटी ॥ नीप जली मुक्तमोती यगो मटी ॥ तेची ॥
७) येकावळी कंटी ॥ श्रीछछाचे शोभत ॥ ४० ॥ जनवी ॥

॥ जनसमानकळा ॥ तेची आपाद वनमाळा ॥ शो ॥

॥ तीनी जशांती निर्मळा ॥ रुकेगळां वैजयंती ॥ ४१ ॥

॥ वोंकारमात्कासकरा ॥ तोची जाणावा कंबुककं

॥ ४२ ॥ वेदाचे जे मुळपीठा ॥ तेथुनी श्रंगर श्रीकांडी ॥

॥ ४३ ॥ खाणेनी उपनी वधाची खाणी ॥ आर्थका ॥

॥ टीळा शोधोनी ॥ तोची कंठी कोस्तुभमणी ॥

॥ निजकणी झळकव ॥ ८२ ॥ गगणगजा चशुडा दंड ॥ तस ॥

॥ सरळवाह दंड ॥ पराक्रमेभाती प्रचंड ॥ अभयदाउनी ॥

॥ दीर ॥ ४३ ॥ पंचभुतेभीनभीन तैस्यजिंगेळीं याजान ॥

॥ तळहातीचे जिधिदण ॥ पंचामिक ती फेक मुष्टी ॥ ४४ ॥

॥ चहुखाळी पिकी याशक ॥ राची च्याही भुजा शोभवी ॥

॥ ज्योयुध्यवस विजे हाती ॥ कवचुंछे णे स्थिती पाहेपा ॥ ४५ ॥

॥ ज्योयात तेजे वेज्याकार ॥ दे त दुळणी सतेज धारा तेची ॥

॥ धगधगीत चक्र ॥ जारि मुदनी उदुद ॥ ४६ ॥ वायुभा ॥

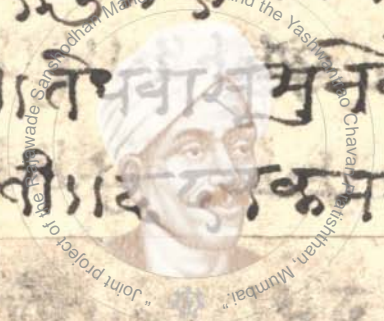
(9)

॥ भिमानकारिचेंदु ॥ तेकी झळकतपेगदु ॥ निशकी ॥

॥ ठिठवितशद्धा ॥ वेदनुवादापांचजनु ॥ ४७ ॥ जिभे ॥

॥ दुभकमजभेटती ॥ तेपवास्तुमुनेकेची मिळती ॥

॥ तयापुञ्जेलागीहाती ॥ ददुळकमळीभासातसे ॥ ४८ ॥

- १। ती। हृदयक्रमलवाहालुसे। ५९। बाह्येवटांकीतीमुखे।
- २। च्याहीवेदजानेसुखे। करीकंकणेजडीतमाणीके।
- ३। वार्तीकालेवेदांत। ५०। यंत्रउपवणीउपासकां।
- ४। तैसीयाआंगोकी। प्रामुदीका। त्रीकोणशठको।
- ५। णकणीका। जडीतमाणीकांआंगमोक्त। ५१। ७।
- ६। वउत्तरमीमांसदोही। कुंडलेजानीछुश्रवणी।
- ७। उपनीषधार्थकीरणी। सळकतातीसतेज। ५२।

॥यकह्रणतीसाकार॥यकह्रणतीमकराकार॥५॥
॥रीतेसाकारनोनीवीकार॥श्रवणेनीवीकारमाव॥
॥कती॥५३॥माकुनीयांमोक्षसुख॥तेथीचासुखा॥
॥वन्हाहरीख॥लेलछावेंश्रीमुख॥नीसनीदेशि॥
॥मीरवत॥५४॥उपमेचंद्रकळागहन॥तोतंव॥
॥ह्रस्वपक्षीक्षीण॥उदोअस्तवीणसंपुण्णिवदने॥

॥ दुःखस्य चा ॥ ५५ ॥ जीवसीवयेकाकार ॥ तैसेमी ॥
 ॥ नलेहोही अधर ॥ माजीदंतपंक्तीतेजाकार ॥
 ॥ चीदानंदेस्रळकली ॥ ५६ ॥ नास्तीकांतेदेउनी ॥
 ॥ नास्तीक ॥ उंचावलेतेनास्तीक ॥ पवनहीउंतांपा ॥
 ॥ वल्गुदुःख ॥ छस्रस्यससुखीजाला ॥ ५७ ॥ वी ॥
 ॥ शाळडोळेचेतंन्यपणं ॥ जीसांवांआलेपाहालां ॥
 ॥ पणं ॥ आपअपणीयातेदेखणे ॥ स्वबाह्यअभ्यं ॥
 ॥ तरसमदृष्टी ॥ ५८ ॥ ज्ञानवीज्ञानांचीपाती ॥

॥ मीध्यापणें लवतहोली ॥ तेही सारु नीमागुती ॥

॥ सहजस्थिती पाहातुसे ॥ ५९ ॥ आधीष्टाणवी ॥

॥ शाळभाळीं ॥ तैसी शोभाळक कपाळीं ॥ संचरी ॥

॥ दानंदयेकेमेळी ॥ तेची त्रिवळी लुळुहाटी ॥ ६० ॥

॥ उगाळुनीया अहंपण ॥ साहं काठी लेशुडु चंदन ॥

॥ तेंचेकेले छष्टा पण ॥ नीजभाळी मळवट ६१ ॥

॥ सपुरगगनां कुर सरळ ॥ तैसे मस्तकी केश ॥ ६२ ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com